

ՄԱՐՄԱՐԱ 69

Մարմարա-ի Տարեդարձը ՏԱՐԻ ՄՆ ԵՒՍ ...

«Մարմարա» այսօր տարի մը եւս կը թողու իր ետին: Վարդուրն սկսեալ թերթին ճակտին վրայ թերթին տարիքը ցոյց պիտի տրուի որպէս 69: Տարի մը եւս բոլորած ըլլալու ուրախութիւն մը կը համակէ մեր սիրտը:

Տարի մը եւս ճողոպրելով հազարու մէկ դժուարութիւններու մէջէն ու յաղթահարելով հայաստան թերթի առկա ցցուած երեւակայնի ու անհերքաւայնի ամէն տեսակ խռովողները:

Տարի մը եւս պատուով ու բաց ճակատով, առանց որեւէ զիջողութիւն կատարած ըլլալու թերթին որակէն, առանց բան մը փոխելու անոր իւրաքանչիւր տողէն ցոյց տալու որ մեր անարեւելիք երկիրը մեր հայրենիքն է:

Տարի մը եւս շնորհակալութիւն յայտնելով մեր բախտին ու շարունակելու մեր կամքին, ու անգամ մը եւս խունկ ծխելով այս թերթին հիմնադրին, Սուրբ Եւսեբիոսի յիշատակին:

Մեր սիրելի ընթերցողներուն հետ պահ մը դուրս գլխի պիտի տանք որպէսզի մտածելու այն երկար ճամբուն մասին, որմէ անցնելով այս թերթը հասած է մինչեւ հոս: Քանի որ ճակատով ու ազգայնապաշտով ծնունդ առած «Մարմարա»-ն ու մեր յարգողներուն թողով անուն մը եւ յիշատակ մը: Կրցած ենք հաւատարիմ մնալ անոնց այդ թանկարժէք յիշատակին: Կրցած ենք ապրիւններ անոնց ժամանակները: Կրցած ենք յատկապէս պահպանել այն ինչ որ անոնցմէ փոխանցուած է մեզի առանց որ մենք նշմարած ըլլայինք: Եւ ամէնէն կարեւորը մենք զեռ որքան ժամանակ պիտի կարենանք ապրիւններ այդ ժամանակները:

Բայց ճակատարաց ու ազգայնապաշտութեամբ պիտի ըսենք, եւ մեր ընթերցողներն ալ մտածենք մեր սիրտով պիտի հաստատենք, թէ մենք ոչ միայն շարունակողներ ենք մեր նախորդներէն մեզի մնացած ժամանակներու, ոչ միայն այդ ժամանակներու պահպանողներ ենք նոյնութեամբ, այլ նաեւ աւելի ճոխացողներ ու ճանաչողներ զարմուցիւր գայն, մեզմէ ալ բան մը աւելցուցինք անոր վրայ: Այդ գոյնազոյնութեամբ է որ հարաւոր ենք այսօր եւ ի վիճակին ենք բնակուի: «Մենք ալ մեր կարգին մեր պարտականութիւնը կատարել ենք ու սակ մեր ալ պիտի շարունակենք կատարել»:

Գաղտնիք չէ որ հայոց լեզուի ու հայոց գիրերու հետ կապուած ամէն կայուածէն ներս հայ ժողովուրդը նախաձեռնելի փնտնելու ու շրջանին: Տարեդարձի օրը երբ ընթերցողներն օր է, մեր ուրախութեան մէջ թախտի մը արտաբերութիւն կայ անպայման: Որքան պիտի ուզէինք որ մեր ժողովուրդը շատ աւելի արժէք բնծայած ըլլար իր մայրենիին ու մայրենի մշակչի թիւին, որքան պիտի ուզէինք որ մեր Մեծասրբանք ամէն վայրկեան հնչէր մեր երախտներուն ու մանուկներուն, մեր երկրաստորներուն ու հասնող սերունդներուն շրթներուն վրայ: Որքան պիտի ուզէինք որ դուրս բացուի ամէն օր ու հոնիկ ներս մտնելին հայոց տիպ ու տախտի սպասարկող արժէքաւոր երկրաստորներ: Որքան պիտի ուզէինք որ հայ երկրաստորներու հիմնած բոլոր բռնիքներն ներս ամէն իրերուն մուտք գործէր այս թերթը որպէս բնասանկան նամակ ու միասնութեան ողջոյն:

Եթէ զիջողութիւն չըրինք թերթին որակէն, աւագ, զիջողութիւններ չըրինք մեր երազներուն ու մեր կարօտներուն մէջ, զիջողութիւններ չըրինք հայ մարդոց հետ մեր միասնակցութեանց ու երկխոսութեանց մէջ: Բայց մեր կամքը մնաց անկուռ: Ամէն առաւօտ թերթը խմբագրեցինք ու սպիցիւր ճիշդ այն խանդավառութեամբ որ ունէինք բառատուն տարի առաջ, զոր ունէին այս թերթին հիմնադիրները աւելի քան վաթսու տարի առաջ:

Կը շարունակենք ու պիտի շարունակենք: Եւ գիտենք թէ, որքան ատեն որ պիտի շարունակենք, մեզի հետ պիտի ըլլան այն հաստատար ու հաստատարիմ աշխատակիցներն ու ընթերցողները, որոնց հետ մեր իր ստանդարտներն մէջ կը մնայ Մարմարա-ն:

Ողջոյն նոր տարիի մը մեր ու «Մարմարա»-ի կեանքին մէջ:

ՄԱՐՄԱՐԱ

Մեծարարներ ՍԱՆՈՒՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ԱՅԳԵՎՈՒԹՔ»-Ի ԽՐԱԽՆՃԱՆԲԸ

Միջինարեան Սանուց Միութեան նախաձեռնութեամբ, 29 Օգոստոս 2009 Շարաթ գիշեր, Գնալու Կղզիի ծովային սկուսքին մէջ տարեկան աշխատանքային զարձակ «Այգեկութի» խրատները: Մասնաւորապէս 250 հոգի, մեծ մասամբ երիտասարդներ, լիցուցած էին սարդով սրահը:

Ներկայից կը հրաժեղուի զինք, խաղող, պանրատեսակներ եւ երբեք չկան: Ամերիկացի սեւամորթ մըն էր օրուան գլխաւոր երգիչը, որ անգլերէն երգերով, նաեւ արտասայրուածութիւններով, ստեղծեց ամերիկեան մթնոլորտ:

Բացման հակիրճ խօսքով մը հանդէս եկաւ Սանուց Շարաթի կարգաւորը:

Շար. Կարգաւոր Գ. Էջ

Ընդդիմադիր Կուսակցութիւնները Կրակ կը ժայթքեն Կառավարութեան Դէմ ՏԵՆԻՉ ՊԱՀՉԵԼԻԻ ՄՊԱՌՆԱԼԻՔԸ.- ԵԹԷ ՀԱՐԿ ԸԼԼԱՅ, ՄԵՆՍՈՒՈՒՆ ՎԵՐՍՏԻՆ ԿԸ ԳՐԱԿԵՆՔ

Քրտական հարցի մէջ նոր քաղաքականութիւն մշակելու մասին կառավարութեան նախաձեռնութեան մասնաձեռնութիւնները տակաւին հրապարակուած չեն, չենք ալ գիտեր թէ կառավարութիւնը որքան առաջ պիտի երթայ այս նոր նախաձեռնութեան մէջ: Բայց ընդդիմադիր կուսակցութիւնները այս նոր քաղաքականութիւնը կը մտնեն իրենց գիրքաւորում մը ունին, որ կարելի է հարց տալ թէ այդ կուսակցութիւնները մտահոգիչ բան մը գիտեն, թէ ոչ ստիճիւր յարմար կը նկատեն կառավարութիւնը մարտնչելու համար:

Մէ-Հէ-Փ կուսակցութիւնը շատ ուժեղ հակառակութիւն ունի ու կուսակցապետ Տէյլէթ Պահչէլիի համար երկէ մամուլը կը գրէր որ ան այլեւս շատ ծանրացուց իր խօսակցութեան շեշտը ու իր քննադատութիւններուն մէջ ծանրութիւն տալ սկսաւ լուրջ սպառնալիքներով: Այդ սպառնալիքներուն բովանդակութիւնը կախապէս ծանր են: Պահչէլի կը խօսէր Գործաշուկայի պատերազմի գաղտնիքները ու կէտէ հարկ է Անատոլուի վերստին գրաւելու սպառնալիքներով: Պահչէլի իր ճառարարութեան մէջ ըսաւ որ հայրենիքը կը պատկանի այն մարզուն, որ կրնայ հաւասար նկատուի:

«ԿԱՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻԹԵԱՆ» ԽՐԱԿԻ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԵԱՆ ՓՎԿՄԱՆ ՀԱՆԴԵՍԸ

«Կամբ Հայաստան» խմբակը այս տարի ամառային շրջանին հարաւոր շաբաթներու մը շունչն առաւ, մասնակցներ ընտելացնելու համար իրենց մայրենիին: Այսպէս, Յուլիս եւ Օգոստոս ամիսներուն, շարաթը երկու օր, 5-12 տարեկան կողմնակներ, մասնաւորապէս 80 հոգի, այցելուին Գնալու Ս. Գրիգոր Եկեղեցւոյ սրահը, ուր անոնց կարգաւորութեան խաղեր եւ խաղերու միջոցաւ հայրենասիրութեան վարժութիւններ: Այս գործունէութեան, «Կամբ Հայաստան» անդամներուն գլխաւոր:

Շար. Կարգաւոր Գ. Էջ

ԿԱԶԳՈՒՐՈՒՄ ԿԱՅԱՆԻ ՓՎԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Գնալու Կազգուրման Կայանը որ ամբողջ կողմնակներ արձակուրդը անցընելու գեղատեսիլ վայր մըն է մեր համայնքի անապատով բնասանկներու կամ ծնողաբոլոր երեխաներու համար, այս տարի ալ իր զունքը բացած էր աւելի քան հարիւր մանուկներու համար, որոնք թէ՛ ամառային իրենց հանգիստը անցուցին Գնալու գոյատուր արձակուրդի վայրէ թէ՛ ընկերային զանազան ձեռնարկներու մասնակցեցան, զարգացնելով իրենց մտային ու մարմնային կարողութիւնները:

Կազգուրման Կայանին ներս մանուկներու համար կազմակերպուած զանազան ձեռնարկներու մասին պարբերաբար արտասայրուած էինք: Մասնակցներու ամառային արձակուրդը հետաքրքրական զարմանքով:

Շար. Կարգաւոր Գ. Էջ

ՏՕՔԹ. ԵՐՈՒՄԻՆԳ ԶՕՐԵԱՆԻ ԲԱՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՍԱՅԱՆՅԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄՈՎ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԱՍԻՆ

Կեղոնը Տօքթ. Երուանդ Զօրեան բանաստեղծական մասնակցութեան անդամներու հետ:

Նախաձեռնութեամբ Բախտաւորաբար ազգային Մարզին Չափուհանին, 29 Օգոստոս Շարաթ օր, Ֆերիդուլի գոյնազոյն սրահին մէջ հայրենի լեզուի ուսուցման նոր գրութեան մը մասին բանաստեղծութիւն մը արթնց հանգիստապէս երկխոսութեան ճարտարապետ Տօքթ. Երուանդ Զօրեան:

Տօքթ. Զօրեան որ կը բնակի Սան Ֆրանսիսկոյի մէջ, Ամերիկա, զէպի Հալիպ համալսարանի օրպէս առաջին կայք, անցած էր մեր քաղաքէն եւ օգտուելով թիւիքի գաղտնիքին, բանի մը ժամանակ հանգիստը մը փոփոխած էր ունենալ կրթական կեանքով հետաքրքիր անձերու հետ: Տրուած ըլլալով որ արձակուրդի շրջան կը կարգաւորութեան համար այ ժամանակը կարճ, զժբախտաբար սակաւաթիւ անձեր ներկայ գտնուեցան այս օգտակար հանգիստում:

Շար. Կարգաւոր Գ. Էջ

ՅՈՒՇԱՍԵՏԻՐ

ԿԵՆԵՔՍ ԽՍՐԱԿՐԱՏՈՒՆԵՆ ՆԵՐՍՍ (11) ԲԱՐՉՐԱՆԱԼՈՒ ԽՆԴԻՐ

Երբ ստանձնեցի խմբագրական աշխատանք եւ ստանձնեցի թերթի հրատարակութեան ամբողջ պատասխանատուութիւնը, բաւական ցած մակարդակի վրայ էի եւ տարիներ վերջ է որ կրցայ բարձրանալ մինչեւ բաւական վերելք: Հիմա կը խորհիմ թէ այնքան բարձր եմ որքան սակեւ աւելին կարելի չէ ինձի համար: Բայց, որպէսզի ոեւէ ընթերցող սխալ չհասկնայ զիս, անմիջապէս ըսեմ որ կը խօսիմ պարզապէս սանդուխտ բարձրանալու մասին:

Առաջին օրերուն կ'աշխատէի գեղանայրիկ մէջ, ուստի աշխատանքակալ ներս մտնելու համար պայման էր որ սանդուխտ մը բանի մը ստորիցները իջնէի եւ աշխատէի պողոտայէն աւելի ցած մակարդակի վրայ: Հիմա այլեւս այդպէս չէ: Հիմա, որպէսզի պատասխանեմ հարցերու, պայման է որ մազլցիմ երեք սանդուխտներ վեր: Պողոտայէն աւելի ցած մակարդակի վրայ չեմ: Պողոտային կը նայիմ վերէն եւ այդպէս նայելու բնիմացին յաճախ ալ կը մտածեմ որ երկար տարիներ եւ աշխատեցայ գեղանայրիկ, մուժիկ, խոսակցութեան մէջ, առանց օղի, առանց տեսարանի:

Աստուած իմ, տակաւին մինչեւ շատ կարճ ժամանակ առաջ ինչ երջանութեամբ կը մազլցիմ այն երեք սանդուխտներ որոնք զիս կ'առաջնորդէին եւ հիմա ալ կ'առաջնորդեն զէպի իմ նոր աշխատանքակալը, Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցիի Սուրբ Խորանին անմիջապէս թով: Պէտք ունի նախկին գործառնական կրթող յարկը: Այդ սանդուխտներէն բնաւ զանգառ չունին, ընդհակառակը, այդ սանդուխտներուն փառք կուտային, աստիճաններէն բարձրանալու: Ընթացիկ կրթիմ կը շոյէի անոնց բարձրները, փառք կուտային որ փրկուած էին նկուղային պայմաններու մէջ ապրել: Նոյնիսկ աւելիներ կը ստեղծէի, որպէսզի օրուան մէջ մէկ երկու անգամ իջնէի, կլլէի, օգտակար զիս այդ օրհնակ սանդուխտները:

Հիմա ճշգրիտ թուական մը պիտի չկարենամ ճշգրտել, կամ պիտի ըսեմ թէ թուական չկայ, այլ յանդիմանակի անդադարեւորում կը: Օր մըն այն նշմարելի որ երկրորդ սանդուխտն վերջ էր քրտային վրայ սիրտու ուժգին կը զարնէր, կամ ստերու կտտալ սկսած էին: Ի՞նչ: Սանդուխտները, սիրելի սանդուխտներ զաւանանջ սկսած էին ինձի: Կամ սիրտու կը որ գործողութիւն վեր կամաց կամաց սկսած էր զժգոհիլ սանդուխտներուն ստիճաններէն: Կամ յանցարար այն մէկուհի-երկու քիւ՞՞ն էր զոր զժգոհարար կրկին առած էի սրտի գործողութեան հետեւանքով իսկ մը նիհարնալ տալին: Կամ, ո՞վ գիտէ, թերեւս ալ ինձի կը զաւանանջէին սա վերջին երեք շաբաթները, որոնք աւելցած էին տարիքիս վրայ: Արդեւն այն էր որ հիմա իմ սիրելի սանդուխտները, միշտ պահելով հանդերձ իրենց սիրելիութիւնը, քիչ մը կը յոգնեցնէին զիս: Թէեւ զարմեալ ուրախութեամբ էր որ կը մազլցիմ անոնցմէ զէպի վեր, բայց այս անգամ, փոխանակ շոյելու անոնց եղբի բարձրները, այդ բարձրներուն կը կոխէի անոնցմէ ուժ աւելու համար: Փոխանակ ստիճաններուն վրայէն գրեթէ թեւաւ: Ինչպէս կ'ընէի ստաջ, հիմա այդ ստիճաններուն վրայ հաստատ կը կոխէի որպէսզի ուժ աւելի անոնց զիմացութեան: Առաջ, սանդուխտներ բարձրանալու կը մտածէի, իսկ հիմա կը մտածէի միայն սանդուխտ բարձրանալու գործողութեան մասին: Մազլցելու ընթացիկն եւ ինձի կ'ընէի: «Ուշադրութիւն, հաստատ կրկն, կիւղ ուրիշ բանի մի տար, շահար, շայտաբիս, սխալ քայլ չունենա»:

Յնույն, որովհետեւ մտաւ ընդ զուրս ամէն բանի համար ճար մը գտնել կարելի է, այդ հարցն ալ լուծեցի: Եւ լուծեցի առանց մեծ վարպետութեան կամ հնարամտութեան: Հիմա երկրորդ սանդուխտն երրորդին անցնելու առաջ պահ մը կ'անջ կ'առնէի Տօքթ. Կարգաւորի վրայ, հանդէսը: Կարձ կը պատկի քիչ մը ու այնպէս կը ձեւացնէի որ շուրջն կը նայէի, բանով մը կը հետաքրքրուէի: Թէեւ ստուտան այս կանուի ժամուն մեր գործընկերները տակաւին եկած չէին ըլլար, զիս տեսնող չկար, այնուհանդերձ այնպէս կը ձեւացնէի որ պահ մը հոն կուտայուած թերթներուն կը նայէի, կամ գետին ինչեղ թուղթեր կը քննէի, կամ սանդուխտն բարձրներուն մաքրութիւնը կը հակադէպէ: Կը մտածէի որ լաւ էր որ զիս չէին տեսներ, որովհետեւ կը վախնայի որ, եթէ տեսնէին, տղաքս կամ գործընկերներս ինձի կ'ընէին:

- Է՛հ, այս սանդուխտներ այլեւս շատ են քեզի համար: Երբ վար ստաջին յարկին վրայ աշխատանքակալ մը պատրաստեցի քեզի, փրկուի այս սանդուխտներէն: Փրկուի: Աստուած իմ, եւ չէի ուզի զարմեալ ցած իջնիլ, պողոտային մտնելու: Հետեւայ այն բարձրութիւնէն որուն հասած էի այսքան տարիներ վերջ: Խնդիր չէր: Թէեւ կ'ընդունէի որ ստերուցում էի, կ'ընդունէի որ քիչ մը կը յոգնէի, բայց, փառք Աստուծոյ, զիս կրնայի բարձրանալու: Ինչ ընենք եթէ ամէն մարդ հանդիսաւ կը մազլցի սանդուխտներն ու եւ քիչ մը կը յոգնէի:

Բայց անկէ վերջ պատահեցաւ ուրիշ հարց մը: Օր մըն ալ սանդուխտային որ բոլոր հիւրերս, երբ աշխատանքակալ ներս կը մտնէի ու կը փլէին բաղկութեաններուն վրայ, չնշապտա կ'երեւէին, խօսելու ուժ անգամ չունէին, եւ կը զանգատէին:

- Դուն ի՞նչպէս կ'իլլիս այս սանդուխտներէն: Կ'երեւի թէ այս սանդուխտներն են որ քեզ ստաջ կը պահեն: Այո, ուրեմն ուրիշներն ալ կը յոգնէին, ուրիշներն ալ չնշապտա կ'ըլլային, անոնց ալ սիրտը կը զարնէր, ոտքերը կը կոտուային: Աստուած իմ, ասիկա ինչ ուրախութիւն էր ինձի համար:

Հիմա, միջոց մը ի վեր, թէեւ հիւրերս չեն նշմարիր, բայց եւ զգտունի մայրտով մը անոնց կը նայիմ երբ սեղանակալ ներս կը մտնէի ու երջանուրէն կը սպասեմ որ փրկի բաղկութեան մը մէջ ու զանգատին իմ սիրելի սանդուխտներու պատճառով յոգնութեան: Ռ. Հ.

rh@normarmara.com

